

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. Quis habeat potestatem uniendi beneficia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

943 *Quis habeat potestatem uniendo beneficia?*

Quæstio prima est de summo Pontifice; & in hoc puncto omninò affirmandum est; cum in eo sit summa potestas. *cap. 2. de præbend. in 6. ibi: licet Ecclesiarum, Personarum, Dignitatum, aliorumq; beneficiorum Ecclesiasticorum plenaria dispositio ad Romanum noscatur Pontificem pertinere, ita, quòd non solum ipsa, cum vacant, potest, de jure conferre; verum etiam jus in ipsis tribuere vacaturis; & hic solus unire potest Ecclesias Cathedralis, & Metropolitanas, ut habetur in c. sicut: 8. de excessibus Prælatorum, ubi Cœlestinus III. Episcopo Faustino scribens ait: Sicut unire Episcopatus, atq; potestati subijcere aliena, ad summum Pontificem pertinere dignoscitur; ita Episcopi est Ecclesiarum suæ Diocesis unio, & subiectio earundem.*

944 *Quæstio altera est, quid in hoc possint Episcopi?* *Id est, quòd spectato jure communi, & antiquo, Episcopi unire possint omnia beneficia suæ Diocesis non exempta unione perpetua; prout colligitur ex c. sicut n. præced. relato; sic Azor part. 2. lib. 6. cap. 28. à quæst. 6. excipe tamen i. beneficia collationi Papæ, vel ejus provisioni, specialiter reservata; hoc enim importat reservatio. Idem colligitur ex Clement. ne in agro. 1. §. ad hæc, de statu Monachorum, ubi in Concilio Viennensi Clemens V. sic statuit: Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, perpetuo prohibemus edicto, ne Monachi singuli, in singulis sibi commissis, Administrationibus, vel Prioratibus habitare præsumant: sed, si proventus Prioratum, seu Administrationum hujusmodi duobus fortè non suppetant, iidem Prioratus, & Administrationes (nisi per Abbates ad sustentationem duorum sufficientes reddantur) locis aliis vicinioribus, ad eorum Monasteria pertinentibus, vel ipsorum Monasteriorum officis, aut inter se invicem, prout erit commodius, cum Consilio, & assensu Abbatum, per locorum ipsorum Ordinarios uniantur, Monachis locorum, quæ*

aliis unientur; prioribus ad claustrum prius revocandis, & Clericis servituris ibidem, de locorum ipsorum provisionibus provisione debita faciendâ.

Hæc potestas Episcoporum (spectato jure antiquo) extenditur 1. ut Episcopus etiam Regulari Ecclesie unire possit beneficium seculare, etiam exemptæ; Clement. 2. de reb. Eccles. non alien. ibi: *si una Ecclesia, alteri Ecclesie, seu Dignitati alicui, vel præbendæ per Episcopum, suo consentiente Capitulo uniat, aut Religioso loco donetur; ex eo, quòd Rector ipsius ad hoc vocatus, vel, si vacabat, defensor ei super hoc datus non exiit, nequaquam id poterit impugnari; & c. Consultationibus. 4. de donat. ibi: Si Religiosis fiant loca ab Episcopo, vel ejus auctoritate, rata debent haberi; ita, quòd persona, quæ jam dictas Ecclesias possident, sine ipsorum assensu eis in vita sua non debent spoliari.*

Extenditur 2. etiam ad beneficia devoluta ad Papam propter negligentiam, vel ignorantiam antecessorum; non autem, si devoluta sint ob propriam Episcopi negligentiam. Unio autem eo casu fieri non potest, antequam Papa utatur jure devoluto, sed postquam usus est in prima ejus variatione; sic Pirhing de præbend. n. 206. Extenditur 3. ut Episcopus possit unire beneficia generaliter reservata Papæ, modo non fiat in fraudem Papæ; & tunc extinguitur mensis Pontificis, quoties eorum collatio alternis mensibus ad Papam spectat; sic Castropalaus cit. n. 5. excipe 1. nisi generalis reservatio comprehendat omnem ordinationem ac beneficio. 2. nisi reservatio perpetua sit; quia tunc unio nunquam haberet effectum. V. Sanchez l. 7. moral. c. 29. Extenditur 4. ut Episcopus de jure communi possit unire Capellas, seu Ecclesias Parochiales præbendis Canonicalibus, & Dignitatibus ob tenuitatem reddituum, non tantum auctoritate Papæ, sed etiam propriâ, seu ordinariâ Episcopi, ut amplius constabit ex seqq.

Vicario Generali Episcoporum potestas uniendo beneficia non competit, seclusâ commissione speciali, sicut nec conferendi; secus de Capitulo Sede vacan-

re, modò per hoc juri Episcopi nihil derogetur. Nec obstat, quod non habeat potestatem conferendi beneficia. 1. quia beneficium etiam non vacans uniri potest. Clemens 2. de reb. Eccles. non alien. ibi: ex eo, quòd Rector ipsius ad hoc vocatus, aut defensor ei datus non extitit, nequaquam id poterit impugari. 2. quia collatio est voluntatis; unio, necessitatis, adeoque non est idem utriusque jus: non tamen debet sibi beneficia unire; quia diceret jus in propria causa, & auctoritatem præberet in proprio factò, contra Clement. si una. de reb. Eccles. non alien. ibi: quòd si Episcopus (sui etiam Capituli accedente consensu) mens. sua, vel ipsi Capitulo aliquam duxerit Ecclesiam unendam, hoc irritum esse decernimus, & maneat contraria quavis consuetudine non obstante.

Archiepiscopus potest unire beneficia suæ Diocesis, sicut Episcopus; non autem in Diocesis suorum suffraganeorum; quia in his, extra casus in jure expressos, non habet jus, constat ex cit. c. sicut. de excessib. Prælat. ibi: non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei, absq. ipsius assensu, non debeant aliquid contra Constitutiones Canonicas attentare, nos quoque id decernimus irritandum.

Legatus à latere potest unire beneficia suæ Provinciæ, quæ vel conferre potest, vel devoluta sunt ad Papam: Abbas in cit. c. sicut. num. 5. etiam sine consensu Episcopi, in hac potestate concurrentis, esto per talem unionem aliis Episcopi juribus (visitandi, corrigendi &c.) non præjudicetur: Alii verò Legati non à latere, hoc non possunt; ita Sanchez citat. num. 158. sed de his V. dicta lib. 1. tit. 30. de offic. Legati. Cæteri Prælati Episcopo inferiores, esto habeant conferendi; non tamen habent jus uniendo beneficia sibi subjecta, idque spectato jure communi; nam aliter habere possunt, puta privilegio, præscriptione legitimâ, quadragenaria cum titulo, vel immemoriali sine titulo; item

si habeant jurisdictionem quasi Episcopalem in tales Ecclesias; ut deducitur ex c. sicut. 8. de excessibus Prælatorum ibi: Cum itaq. Prior Graden: Monasterium suum, quòd est in tua Diocesi, & de tuo debet ordinari consensu, Monasterio de Accato (tuo assensu minimè requisito) subjecerit, seve unierit; quòd fecit te inconsulto, tibi liceat, auctoritate nostrâ (sicut justum fuerit) infirmare non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei (absq. ipsius assensu) non debeant aliquid, contra Constitutiones Canonicas, attentare; nos quoque id decernimus irritandum.

§. 3.

Quas ob causas, & qualiter, fieri possint uniones beneficiorum?

Quoad 1. partem, 12. ex c. Expo. 948
suis. 33. de præbend. in 6. ubi Honorius III. Episcopo Vespriemensi conquerenti, quòd suæ Ecclesiæ Canonici de redditibus suarum præbendarum nequeant sustentari, rescripsit: Si evidens necessitas, vel utilitas exigat, præbendas Ecclesiæ tuæ poteris de Capellis in perpetuum annectendis eisdem (sicut discretionem prævia expedire videris) augmentare, reservatâ congruâ Capellarum Presbyteris portione. Necessitas contingit, si præbenda, cui faciendâ est unio, careat sufficientibus redditibus ad alendum Ministrum: Utilitas, si ob tenuitatem fructuum non inveniatur idonei Ministri, qui Ecclesiis deferviant; alii tertiam causam esse volunt, si per hoc augeatur cultus divinus; deducentes hoc à sensu contrario, c. Ex parte, 12. de Constitut. ubi dicitur, quòd Canonici Eduenses propriis commodis inhiantes, præbendarum numerum ab antiquo in Ecclesia Eduensi statutum (licet non sint ejus diminuti redditus) restrinxerunt; quo intellecto Honorius III. nolentes, inquit, Divini Numinis minui cultum, sed potius augmentari, mandamus, quatenus antiquum numerum facientes auctoritate nostrâ servari, præbendas, quas à tempore ultimi statuti inveneritis vacasse in Ecclesia memorata (quæ obstante aliqua constitutione super hoc à Canonicis ipsis factâ, vel confirma-
tione